

NEPRILJUBLJENI POLETNI GOSTI

Pogosto se spomladi lastniki hiš obračajo na lovce s prošnjo, da jim svetujejo kaj naj naredijo pred hrupom na podstrešju. Kune enostavno poloviti ali ustreliti prepoveduje Zakon o zaščiti živali in Zakon o divjadi in lovstvu. Strokovnjak Zavoda za gozdove Slovenije nam bo izdal, kako naj lovci prizadetim lastnikom pomagajo.

Samica kune belice si po pravilu išče primerno mesto za poleganje že pozimi, da bi lahko uspešno vzgojila svoje mladiče. Mirno mesto na podstrešju, z dostopom preko vej dreves, kablov ali pa po fasadi, mogoče celo s polno skodelico mačje hrane je idealno mesto za to.

Ponavadi izvedo stanovalci o neželenem obisku šele takrat, ko začne nad njihovimi glavami rogoviliti in ropotati. Pogosto pa pritegnejo pozornost ostanki plena od podgan, zajčjih glav ali golobov. Včasih je možno slišati tudi cviljenje in renčanje kunjih mladičev.

Luknje v stenah in špranje v poslopjih ponujajo kuni dovolj prostora, da vzgoji od dva do pet mladičev. Potem je še samo vprašanje časa, ko stanovalcem popustijo živci. To se zgodi še posebej hitro, ko dobijo v nos vonj po iztrebkih in ostankih hrane.

»To ni več za zdržati« zmerjajo prizadeti in glasno zahtevajo, da se zver odstrani – ni važno kako. Samo naj izgine. »Poloviti ali postreliti« si želijo trpeči lastniki hiš.

Če bi le bilo tako enostavno. Tudi v mirnih stanovanjskih naseljih ima zakon o zaščiti živali pomembno mesto (čas vzreje mladičev). Prepoved lova na vse vrste v času vzreje mladiče je v veljavi za celo Evropo. Tudi če bi kuno belico ujeli in jo odpeljali par kilometrov stran bi kršili zakon. Torej roke stran od pasti v času poleganja in vzgoje mladičev, ne glede na to, če prizadeti za to še tako prosijo. V tem času pomaga samo eno – vznemirjati.

Kuna belica in avtomobili

Kuna belica je razvila posebno sposobnost, da v avtomobilih grize cevi in kable ter tako povzroča veliko škodo. Škodo dela ponoči in v velemestih kjer jo pravzaprav ne pričakujemo. Mehki objekti z močnim vonjem jo močno privlačijo in če je to v majhnih prostorih kot pri avtomobilskem motorju, se ne more upreti skušnjavi. Zaradi značilno močnega vonja so posebej izpostavljeni novi avtomobili oziroma avtodeli, še posebej če so po vožnji še topli. Pod pokrovom motorja se radi igrajo mladiči, ko oddaja toploto, največ pregrizenih kablov pa opazamo spomladi ali zgodaj poleti, to je čas pred paritvijo ko so samci bolj agresivni.

Kaj storiti?

Lovci z izkušnjami predlagajo, da se vrečka iz blaga napolni s pasjimi dlakami in obesi na motorju. Vsebina vrečke se obnovi vsako leto. Električne naprave za odganjanje pa se niso izkazale kot učinkovite.

Odpreti oči in poiskati sledove

Ampak kako? Najprej je pomembno odkriti sledove te bolj ali manj divje živali. Jasni odtisi šap na žlebovih, ostanki dlak in perje kažejo na pot, ki jo ta izvrsten plezalec uporablja, da pride na podstrešje.

Tudi pergole in zimski vrtovi ob objektih ponujajo možnost za dostop do podstrešja. Skok iz bližnjega drevesa in že je kuna na varnem.

Kaj pa narediti, če so mladi v gnezdu? Ni problema. Ob suhem vremenu odstranimo par strešnikov. Sprememba »klime« v leglu ponavadi pripelje do tega, da samica z mladiči pobegne. Občasni intervali luči in radia s pomočjo časovne ure tudi pripomorejo k nekaj dnevnemu miru. Če se je po uspešnem vznemirjanju kuna umaknila, je potrebno najti luknje in druge dostope, ki jih uporablja ter jih zapreti ali zamašiti. To delo je stvar šolanih ljudi, npr. krovcev. Samo dobro zaprta streha zanesljivo odvrča kune, kajti drugače se vračajo tudi že pregnane kune.

Glasba?

Nekateri predlagajo, da se na podstrešje postavi prižgan radio. Zvok naj bi kune odgnal.

Pravilna nastavitvev pasti

Največji problem je s slamnatimi strehami. Zgradba streh onemogoča ugotavljanje prisotnosti kune in jo je nemogoče zaščititi. Ostaja samo možnost v času lovne sezone, to je od 1. novembra do 28. februarja. Najbolj primerna je past na zapah ali lovka, in tudi to je potrebno prepustiti lovskim strokovnjakom. Lovci morajo lastniku razložiti zakon. V naslednjem letu je lahko lov spet mogoč in uspešen tudi v korist in ugled lovstva.

Razmnoževanje

Parjenje se začne sredi poletja. Podobno kot pri kuni zlati traja brejost približno 8 mesecev. Samica koti konec marca ali v začetku aprila od 2 – 5 mladičev. Po enem mesecu odprejo mladiči oči, dva meseca pozneje pa že hodijo z materjo na lov. V jeseni so mladiči že samostojni in delijo z materjo svoje območje. Po 2 do 3 leta so spolno zreli, dosežejo pa starost okrog 10 let.

Hranjenje z jajci ali rozinami lahko prevzamejo stanovalci, to prihrani veliko časa in kuna je manj nezaupljiva. Če vabo redno poje, jo bodo lovci lažje ujeli.

Da se ponovimo: v nobenem primeru se lov s pastmi ne sme začeti v času vzreje mladičev, uspehi se hitro izvejo med ljudmi in vas lahko hitro začnejo iskati pristojni inšpektorji.

Povzeto po »Wild und Hund« in dopolnjeno Martin Krajnc